

Nooit te jong om te participeren!

Wendy Eerdeken, Arteveldehogeschool

Kinderrechten

Universele verklaring van de rechten van de mens ⁽¹⁾

Verdrag inzake de rechten van het kind ⁽²⁾

&

Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap ⁽³⁾

Decreet Rechtspositie van de minderjarigen in de jeugdhulp ⁽⁴⁾

(5)

Participatierechten

3P's: provisierechten, protectierechten en participatierechten

Recht op eigen mening (art.12)

Recht om gehoord te worden (G.C. 12)

Alle rechten van IVRK!

(6)

Participatierecht & Belang van het kind

(7)

IVRK Art. 12: Het recht van het kind om **zijn of haar mening** te kennen te geven en het recht op het feit dat met deze mening **rekening wordt gehouden** in elke aangelegenheid of procedure die het kind betreft.

IVRK Art. 3.1: Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, **vormen de belangen van het kind de eerste overweging.**

Hoe kwetsbaarder het kind, de situatie, hoe belangrijker om het te horen en in het belang te handelen. We maken hen kwetsbaarder door hen niet te horen. (8)

Lundy model

Wat vraagt artikel 12?

De stem van het kind?

Recht om gehoord te worden?

Het recht op participatie?

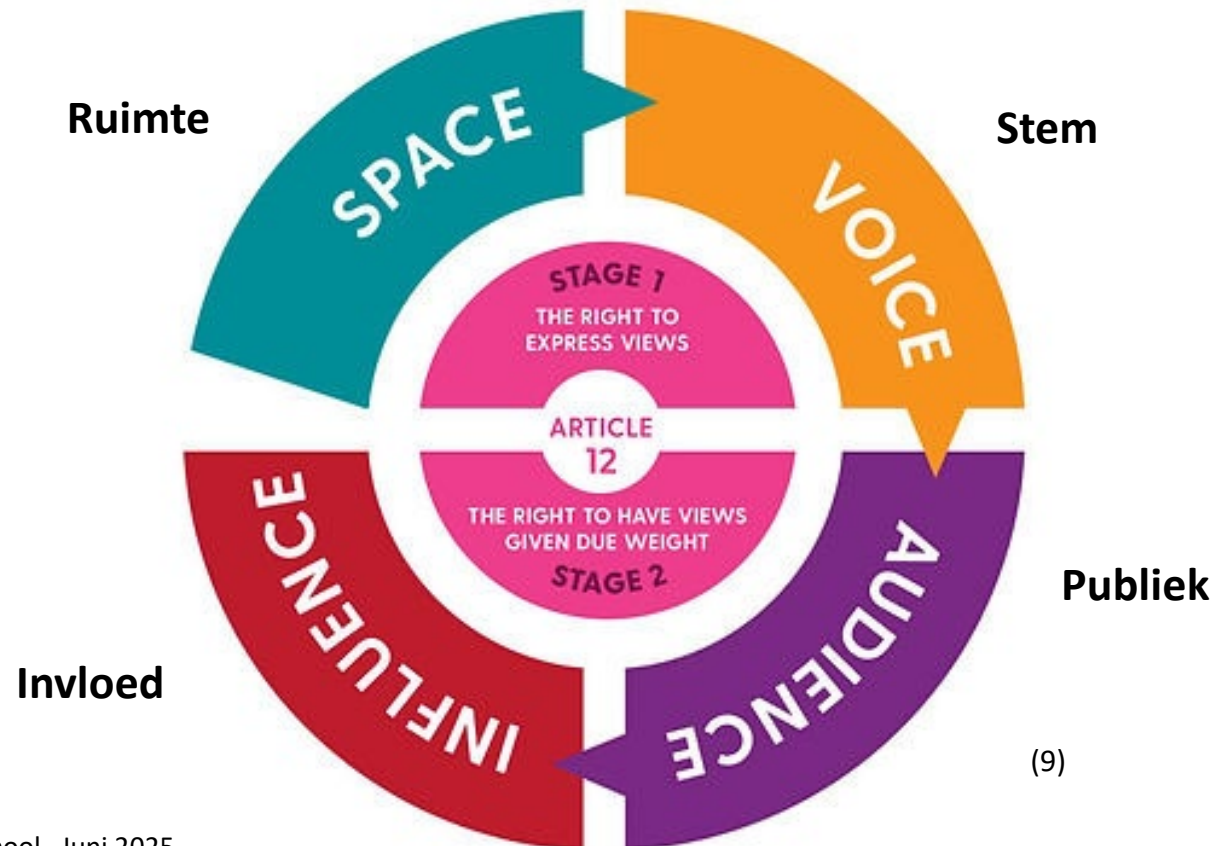

12

LUISTEREN NAAR
MENING KIND

Lundy Model

This model provides a pathway to help conceptualise Article 12 of the UNCRC. It focuses on four distinct, albeit interrelated, elements. The four elements have a rational chronological order.

SPACE

This is about **providing a safe and inclusive space** for children and young people to express their views.

ACTIEF INSTALLEREN - VEILIG – INCLUSIEF

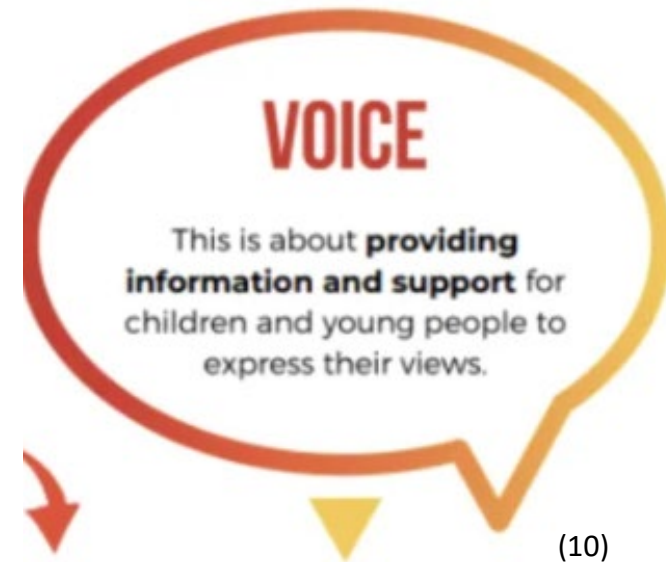
Hoe kan het kind zich veilig voelen om zijn mening te geven?

Heb je voldoende tijd om te luisteren en de mening van het kind te horen?

Hoe zorg je ervoor dat elk kind wordt gehoord?

(10)

VRIJWILLIG – KEUZE VAN EXPRESSIE – ONDERSTEUNING

Hoe wordt het kind ondersteund om zijn mening te geven en gehoord te worden?

Kunnen ze brengen wat voor hen belangrijk is?

Hoe krijgt het kind verschillende manieren aangeboden om zich uit te drukken?

ACTIEF LUISTEREN – ALLE RELEVANTE BESLISSERS – FORMELE COMMUNICATIEKANALEN

Hoe toon je dat je klaar en bereid bent om te luisteren naar het perspectief van het kind?

Hoe zorg je ervoor dat zij begrijpen wat je met hun perspectief kan doen?

REALISTISCH – TRANSPARANT – FEEDBACK en OPVOLGING

Hoe weet het kind hoeveel en welke impact het heeft op een beslissing?

Op welke manier geef je feedback?

Op welke manier leg je de effectieve impact van hun mening op de beslissing uit?

Op welke manier leg je de motivatie van de genomen beslissing uit?

Beleid: checklist

How young people can engage in global health and development

(11)

Beleid: checklist

Ruimte: Voorzie een veilige en inclusieve ruimte om hun mening te uiten.

- Werd er actief gezocht naar het perspectief van kinderen?
- Was er een veilige ruimte waar het kind zijn mening vrij kan geven?
- Zijn er stappen ondernomen om te garanderen dat alle kinderen kunnen deelnemen?

Stem: Voorzie geschikte informatie en faciliteer de wijze waarop de kinderen zich uitdrukken.

- Kregen de kinderen de nodige informatie om hun mening te kunnen vormen?
- Weten de kinderen dat ze niet moeten deelnemen?
- Kregen de kinderen een variatie aan manieren om hun mening te geven?

Beleid: checklist

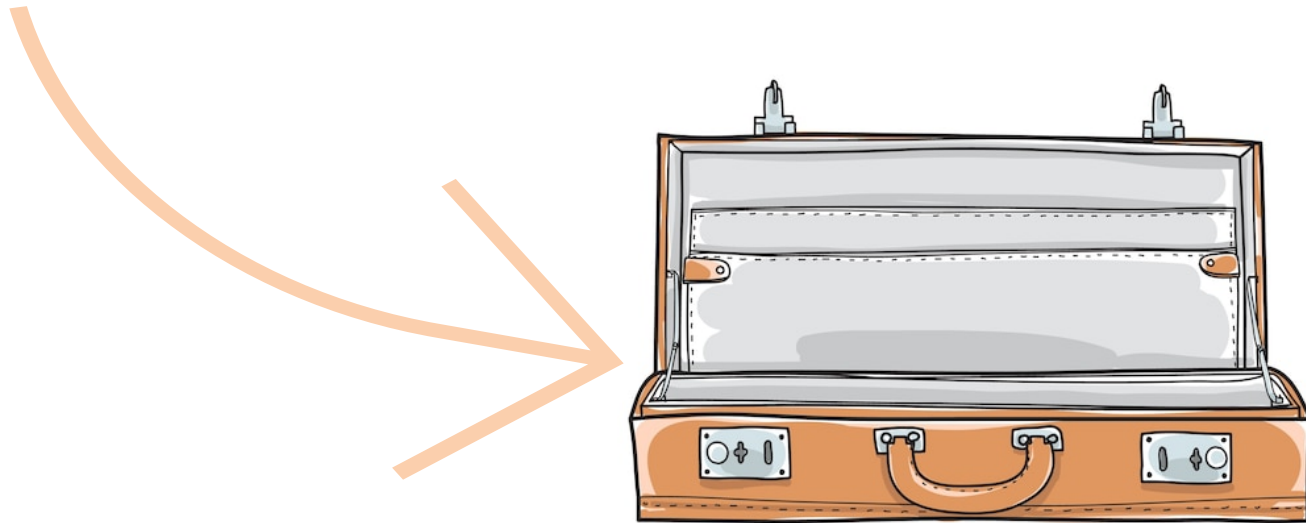
Publiek: Zorg ervoor dat de mening van kinderen terecht komt bij iemand die de verantwoordelijkheid heeft om hier naar te luisteren.

- Is er een procedure om de stem van kinderen door te geven?
- Weten de kinderen met wie hun mening wordt besproken?
- Heeft deze persoon/personen de bevoegdheid om te beslissen?

Invloed: Zorg ervoor dat het perspectief van kinderen ernstig wordt genomen en er iets mee gedaan wordt waar mogelijk.

- Werd de mening van de kinderen in overweging genomen door wie de bevoegdheid heeft tot verandering?
- Zijn er procedures die garanderen dat de mening van kinderen ernstig wordt genomen?
- Werd er feedback gegeven aan de kinderen en uitgelegd wat de redenen voor de genomen beslissingen zijn?

Ik ga naar het werk en ik neem mee...

Wendy.eerdekens@arteveldehs.be

Arteveldehogeschool, opleiding sociaal werk, Gent

Tel: 0486 12 20 66

Referenties

- (1) Verenigde Naties. (1948). *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens*.
- (2) Verenigde Naties. (1989). *Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind*. New York, 20 november 1989.
- (3) Verenigde Naties. (2006). *Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap*. New York, 13 december 2006.
- (4) Vlaamse Gemeenschap. (2024). *Decreet tot wijziging van het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp*. Vlaams Parlement, 27 maart 2024. <https://www.rechtspositie.be/nieuws/vernieuwd-decreet-rechtspositie>
- (5) <https://www.uitdemarge.be/uit-de-marge-vzw-lanceert-mee-nieuwe-educatieve-toolkit-rond-kinderrechten/>
- (6) <https://tzitemzo.be/publicaties/recht-op-een-eigen-mening/>
- (7) <https://cachetvzw.be/nl/publicaties/kleine-stemmen-grote-verhalen>
- (8) Lundy, L. (2025, mei 8). *Laura Lundy Model* [Online seminar]. ECSWR SIG Children's Rights in Practice. <https://eswra.org/seminars.php>
- (9) <https://letstalk.cornwall.gov.uk/annual-conversation/widgets/92670/photos/14843>
- (10) <https://participationpeople.com/how-to-implement-the-lundy-model-of-participation-across-your-organisation-a-checklist/>
- (11) <https://results2021.ref.ac.uk/impact/17085a2a-a00d-4e3d-b36c-c08ae409a656?page=1>